

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
ŽMOGAUS TEISIŲ KOMITETAS
PAGRINDINIO KOMITETO IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1826
2, 4, 6, 7, 8, 9 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1225 ES**

2022-04-20 Nr. 112-P-13

Vilnius

1. Komiteto posėdyje dalyvavo: Komiteto pirmininkas Tomas Vytautas Raskevičius, Komiteto pirmininko pavaduotojas Dainius Kėpenis, nariai: Vytautas Bakas, Tomas Bičiūnas, Eugenijus Gentvilas, Andrius Navickas, Arūnas Valinskas; Komiteto biuro vedėja Jolanta Savickienė, Komiteto biuro patarėjos Inga Ališauskienė, Eglė Lukšienė ir Rūta Ragaliauskienė; biuro padėjėja Ingrida Aidietienė.

Kviestieji asmenys: Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Lygių galimybių, moterų ir vyrų lygybės grupės patarėjas Eitvydas Zurba ir vyresnioji patarėja Valda Karnickaitė, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos vyresnioji patarėja Laima Vengalė-Dits, VšĮ „Stebėk teises“ direktorė Sandra Matoškaitė.

2. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, patarimai, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2021-12-14				Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturime.	Atsižvelgti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
2	Teisingumo ministerija				Įvertinę Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 4, 6, 7, 8, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1225 atitiktį Europos Sąjungos teisei, pažymime, kad pastabų ir pasiūlymų neturime.	Atsižvelgti	
3. 3.1.	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba 2022-03-29 Nr. 1.4(S)-133	1			<p>Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, susipažinusi su Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 4, 6, 7, 8, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-1225 (toliau – Projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus.</p> <p><i>Dėl Projekto 1 straipsnio pakeitimo</i></p> <p>Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad teikiamu Projektu siekiama įgyvendinti 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis (toliau – Direktyva 2014/54/ES) nuostatas, siekiama užtikrinti, kad Europos Sąjungos piliečiai, besinaudojantys laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis, ir jų šeimos nariai nebūtų diskriminuojami. Projekto aiškinamajame rašte taip pat teigiama, kad Lietuvos teisėje įtvirtintos nuostatos tinkamai neapsaugo Europos Sąjungos darbuotojų ir jų šeimos narių, įskaitant Lietuvos piliečius, kurie pateikė skundą dėl diskriminacijos, nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių kitose (ne darbo santykių) srityse.</p> <p>Iš esmės pritariame Projektu siūlomai idėjai praplėsti žmogaus teisių apsaugą nuo diskriminacijos, tačiau šiuo raštu norime pateikti redakcinio pobūdžio bei turinio pastabas, kurios, mūsų nuomone, reikšmingos dėl teisingo diskriminacijos sampratos suvokimo.</p> <p>Pastebėtina, kad pagal pirmiau minėtos Direktyvos 2014/54/ES nuostatas nevienodas Sąjungos piliečių traktavimas, diskriminacija yra siejama būtent su pilietybe, kuri Lygių galimybių įstatyme yra apibrėžiama kaip vienas iš draudžiamo diskriminavimo pagrindų. Direktyvos 2014/54/ES 3 str. 6 dalyje</p>	Pritarti	Atsižvelgiant į tai, kad apsauga nuo persekiojimo direktyvose, reguliuojančiose vieno požiūrio principų įgyvendinimą, struktūriškai ir turinio prasme reglamentuojama atskirai nuo diskriminacijos apibrėžimo, siūlome atsisakyti Įstatymo 2 straipsnio 1 ir 10 dalių keitimo.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>nustatyta, kad „Valstybės narės savo nacionalinėse teisinėse sistemose nustato tokias priemones, kurios yra būtinos norint apsaugoti Sąjungos darbuotojus nuo bet kokio priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių, atsirandančių kaip reakcija į skundą arba teismo procesą, kuriuo siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi 1 straipsnyje nurodytų teisių“.</p> <p>Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba sutinka, kad būtina apsaugoti visus asmenis, kurie gali patirti neigiamas pasekmes dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo tyrime, paaiškinimų teikimo ar pranešimo apie diskriminaciją. Tačiau Projektu siūloma įtvirtinti ne tik diskriminaciją patyrusių asmenų bei dalyvaujančių diskriminacijos atvejų tyrime, pranešusių apie diskriminaciją teisių apsaugą, bet diskriminacijos termino išplėtimą, kuris savo turiniu neatitiktų diskriminacijos sampratos. Projektu siūloma Lygių galimybių įstatymo 2 str. 1 dalyje įtvirtintą diskriminacijos apibrėžtį papildyti naujais veiksmais, kurie yra įvardijami kaip diskriminacija, tai yra nustatyti, kad diskriminacija, be kita ko, yra „persekiojimas, priešiškas elgesys ar neigiamos pasekmės dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją“. Taigi Projekto 1 str. siūloma nustatyti, kad „1. Diskriminacija – tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, persekiojimas, priešiškas elgesys ar neigiamos pasekmės dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją.“</p> <p>Pažymėtina, kad persekiojimas, priešiškas elgesys ar neigiamos pasekmės dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo,</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją yra nepageidaujamos pasekmės, kurios gali kilti asmeniui, patyrusiam diskriminaciją dėl pilietybės bei dėl kitų Lygių galimybių įstatyme nustatytų asmens tapatybės požymių (lyties, amžiaus, negalios ir kt.), dėl kurių diskriminacija yra draudžiama. Minėtos nepageidaujamos pasekmės gali kilti taip pat asmeniui, kuris pats nepatyrė diskriminacijos, bet pranešė apie ją, dalyvavo teikiant paaiškinimus dėl diskriminacijos Lygių galimybių įstatyme nustatytais draudžiamo diskriminavimo pagrindais. Pritariame, kad Lygių galimybių įstatymu būtina apsaugoti skundą pateikusius asmenis dėl diskriminacijos darbo ir kitose Lygių galimybių įstatymo taikymo srityse. Lygių galimybių įstatymo 2 str. 9 dalyje tiesioginė diskriminacija apibrėžiama kaip elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų bei kitus požymius.</p> <p>Norėtume atkreipti dėmesį, kad apskritai apsauga nuo persekiojimo direktyvose, reguliuojančiose vieno požiūrio principų įgyvendinimą, struktūriškai ir turinio prasme reglamentuojama atskirai nuo diskriminacijos apibrėžimo.</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>Europos Sąjungos teisės aktuose, tai yra 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvoje 2000/43/EB, įgyvendinančioje vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės, 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvoje 2000/78/EB, nustatančioje vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo ir 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/41/ES dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 86/613/EEB, diskriminacija bendriausiais bruožais apibūdinama panašiai: kai dėl nurodytų priežasčių, kitaip tariant, asmens tapatybės požymių, su vienu asmeniu elgiamasi mažiau palankiai nei panašioje situacijoje yra, buvo ar galėjo būti elgiamasi su kitu asmeniu.</p> <p>Projektu siūloma įtvirtinti diskriminacijos samprata neatitinka teisės teorijoje bei teisės aktuose nustatytos diskriminacijos esmės, nes teikiamu Projektu diskriminacija būtų tapatinama su pasekmėmis, kurios gali atsirasti dėl persekiojimo, reaguojant į skundą dėl diskriminacijos pateikimo, teikiant paaškinimus dėl skundo, pranešant apie diskriminaciją. Visuotinai žinoma, kad diskriminacija kildinama iš palyginamųjų asmenų ar jų grupių nevienodo traktavimo, pagrįsto to asmens ar grupės asmenų tam tikrais tapatybės požymiais ar priskirtinomis savybėmis. Pagal Projektu siūlomą įtvirtinti diskriminacijos sampratą objektyviai nebūtų galimybės atlikti asmenų palyginimo diskriminacijai identifikuoti, nes palyginamieji asmenys nebūtų panašiose aplinkybėse jau vien todėl, kad ne visi jie patyrė diskriminaciją, į kurią gali būti reaguojama skirtingai ir pati reakcija,</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>persekiojimas, neigiamos pasekmės, atsiradusios dėl skundo pateikimo, gali būti skirtingos savaime. Todėl, mūsų nuomone, teiktinu Projektu siūloma diskriminacijos samprata savo turiniu apskritai neatitinka diskriminacijos esmės.</p> <p>Siekiant įtvirtinti asmenų apsaugą nuo persekiojimo dėl skundo pateikimo, liudijimų, siūlytina papildyti Lygių galimybių įstatymo atitinkamus straipsnius, kuriais apibrėžiamos skirtingų subjektų pareigos užtikrinti lygias galimybes.</p> <p>Atitinkamai nepritariame ir Projekto 1 str. 2 dalyje siūlomam reglamentavimui, nes nurodymas diskriminuoti pagal esamą reglamentavimą ir Europos Sąjungos priimtų nediskriminavimo direktyvų nuostatas yra siejamas su asmens tapatybės požymiais, bet ne diskriminacijos pasekmėmis, tai yra skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją.</p>		
3.3.		2			<p><i>2. Dėl Projekto 2 straipsnio</i></p> <p><u>Pritariame siūlymui</u>, kad įrodinėjimo pareiga tiriant diskriminacijos atvejus būtų perkeliama skundžiamam asmeniui, pareiškėjui nurodžius aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, nurodymo diskriminuoti, persekiojimo, priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją buvimo. Šiais atvejais diskriminaciją patyręs asmuo bei vėliau tas pats ar kitas asmuo, patiriantis pasekmes dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją pateikimo, būtų tinkamai apsaugotas kaip labiau pažeidžiama šalis administracinėse ir teisinėse procedūrose įrodinėjant, kad jis buvo mažiau palankaus traktavimo subjektas ir dėl to patyrė persekiojimą, ir kuriam,</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					kaip silpnajai šaliai, nebūtų taikomas rungimosi principas (teikiamu Projektu siūloma, kad skundžiamas asmuo turi įrodyti, kad lygių galimybių principas nebuvo pažeistas).		
3.4.		3, 4, 5, 6			<p><i>3. Dėl Projekto 3, 4, 5 ir 6 straipsnių</i></p> <p>Mūsų siūlymu persekiojimas, priešiškas elgesys ar neigiamos pasekmės dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją galėtų būti nustatytos kaip savarankiškos pareigos, pavestos vykdyti Lygių galimybių įstatymo II skyriuje nurodytiems subjektams, kurie privalo įgyvendinti lygias galimybes. Todėl siūlytina švietimo įstaigoms, kitiems švietimo teikėjams bei mokslo ir studijų institucijoms (6 str.), darbdaviui (7 str.), prekių pardavėjui, gamintojui ar paslaugų teikėjui (8 str.) ir atitinkamai organizacijoms ir asociacijoms (9 str.) nustatyti identiško turinio pareigą „užtikrinti kad asmenys, kurie pateikė skundą dėl diskriminacijos, dalyvauja byloje dėl diskriminacijos arba pranešė apie diskriminaciją, jų atstovas ar asmenys, liudijantys ar teikiantys paaiškinimus dėl diskriminacijos, nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių.“ Ši Lygių galimybių įstatymo II skyriuje nustatytų subjektų pareiga įgyvendinti lygias galimybes galėtų būti formuluojama naujoje atitinkamo straipsnio dalyje arba atitinkamai inkorporuota į Lygių galimybių įstatymo 6 ir 7 straipsnio atitinkamus punktus (kaip siūloma Projektu). Pavyzdžiui, Lygių galimybių įstatymo 6 straipsnyje galėtų būti įtvirtinta nauja 4 dalis, įtvirtinant savarankišką pareigą švietimo įstaigoms, kitiems švietimo teikėjams bei mokslo ir studijų institucijoms „intis priemonių, kad mokiniai, studentai ar darbuotojai, pateikę skundą dėl diskriminacijos ar dalyvaujantys byloje dėl diskriminacijos, pranešę apie diskriminaciją, jų atstovas ar asmuo, liudijantys ar teikiantys</p>	Pritarti	<p>Siekiant įtvirtinti asmenų apsaugą nuo persekiojimo dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją siūlytina Įstatymo II skyriuje nustatytų subjektų pareigą suformuluoti naujose atitinkamų straipsnių dalyse.</p> <p>Žr. Komiteto siūlymus.</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<i>paaiškinimus dėl diskriminacijos, nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių“.</i>		
3.5.		5			4. Dėl projekto 5 straipsnio Pritariame iniciatyvai uždrausti priekabiavimą dėl skirtingų pagrindų ar seksualinį priekabiavimą vartotojų teisių srityje. Siūlytina jį įtvirtinti kaip savarankišką pareigą.	Pritarti	Žr. Komiteto siūlymą

3. Piliečių, asociacijų, politinių partijų, lobistų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	VšĮ „Stebėk teises“ 2022-01-24	3, 5			VšĮ „Stebėk teises“ - nevyriausybinė organizacija (toliau - Organizacija), siekianti prisidėti prie žmogaus teisių, lyčių lygybės ir nediskriminacijos užtikrinimo kreipiasi dėl Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo (toliau - Įstatymas) pataisų. Įstatymo 7 straipsnis nurodo darbdavio pareigas įgyvendinant lygias galimybes darbe ir valstybės tarnyboje. Remiantis nurodytu straipsniu darbdavys privalo „užtikrinti, kad darbuotojas ar valstybės tarnautojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti; užtikrinti, kad siekiantis įsidarbinti asmuo, darbuotojas, valstybės tarnautojas nepatirtų seksualinio priekabiavimo“. Organizacija atkreipia dėmesį, jog šiuo metu Įstatyme nėra įtvirtintas seksualinio priekabiavimo draudimas prekių ir paslaugų teikimo srityje, t.y. nesant pavaldumo santykiams. Dėl šios priežasties Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba neturi teisinio pagrindo pradėti tyrimus dėl seksualinio priekabiavimo apraiškų paslaugų ir prekių teikimo atvejais. Įstatymas taip pat	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>nedraudžia seksualinio priekabiavimo švietimo, mokslo ir studijų srityse.</p> <p><i>„Priekabavimas ir seksualinis priekabavimas prieštarauja vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principui, todėl šioje direktyvoje laikoma, kad tai yra diskriminacija dėl lyties. Tokios diskriminacijos formos pasitaiko ne tik darbe, bet ir siekiant įsidarbinti, įgyti profesinį išsilavinimą ar būti paaukštintam pareigose. Todėl tokios diskriminacijos formos turėtų būti draudžiamos ir joms taikomos efektyvios, proporcingos ir atgrasančios sankcijos.“</i> Atitinkamai, seksualinio priekabiavimo sąvoka ir draudimas turėtų apimti ne tik darbo, bet ir kitas sritis. Akivaizdu, jog šiuo metu galiojanti lygių galimybių įstatymo redakcija neatliepia visuomenės poreikių, o taip pat neatitinka Europos Sąjungos teisinio reglamentavimo, todėl turėtų būti atnaujinta.</p> <p>Remiantis aukščiau nurodytu, Organizacija prašo į Įstatymą įtraukti draudimą seksualiai priekabiauti prekių ir paslaugų teikimo, švietimo, mokslo ir studijų institucijų srityse.</p>		

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymai:-

5. Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1	Seimo narys Tomas Vytautas Raskevičius 2022-04-19	1			<p>Argumentai:</p> <p>Įstatymo projektu siekiama suvienodinti pareigas, taikomas Lygių galimybių įstatyme įvardintiems subjektams, ir užtikrinti asmenims efektyvią apsauga nuo diskriminacijos</p>	Pritarti iš dalies	Atsižvelgiant į tai, kad analogiška sąvoka yra apibrėžta Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>formų: priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, nurodymo diskriminuoti.</p> <p>Pažymėtina, kad seksualinio priekabiavimo sąvoka yra įtvirtinta tik Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme, o ne Lygių galimybių įstatyme. Sistemiskai vertinant Lygių galimybių įstatymo nuostatas, siūloma į šį įstatymą papildomai įtraukti seksualinio priekabiavimo sąvoką ir apibrėžti ją taip, kaip ji yra apibrėžiama Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme.</p> <p>Pasiūlymas: Papildyti 2 straipsnį nauja 7¹ dalimi ir ją išdėstyti taip: „7¹. Seksualinis priekabiavimas - nepageidaujamas užgaulus, žodžiu, raštu ar fiziniu veiksniu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys su asmeniu, kai tokį elgesį lemia tikslas ar jo poveikis pakenkti asmens orumui, ypač sukuriant bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką“.</p>		<p>įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje ir remiantis Teisės aktų projektų rekomendacijomis, kad viename įstatyme apibrėžta sąvoka neturi būti apibrėžiama kituose įstatymuose, nebent specialiajame įstatyme pateikta sąvokos apibrėžtis yra būdinga tik tam tikrai santykių sričiai, siūlytume daryti nuorodą į įstatymą, kuriame sąvoka jau yra apibrėžta. Tokiu būdu, keičiantis sąvokos apibrėžimui viename įstatyme, nebūtų reikalinga keisti kito įstatymo.</p> <p>Pasiūlymas: Papildyti 2 straipsnį 7¹ dalimi: „7¹. Seksualinis priekabiavimas - ši sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
							moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme.“
2	Seimo narys Tomas Vytautas Raskevičius 2022-04-19	4			<p>Argumentai: Siekiant sistemaiškai Lygių galimybių įstatyme numatyti draudimą seksualiai priekabiauti darbo santykių srityje, siūlome pakeisti 7 straipsnį.</p> <p>Pasiūlymas: 4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas. Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip: 7 straipsnis. Darbdavio pareiga įgyvendinti lygias galimybes darbe, valstybės tarnyboje</p> <p>Įgyvendindamas lygias galimybes, darbdavys, neatsižvelgdamas į lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilnę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, privalo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) priimdamas į darbą, į valstybės tarnybą, taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnio 9 dalies 4 ir 7 punktuose nustatytus atvejus; 2) sudaryti vienodas darbo, valstybės tarnybos sąlygas, galimybes kelti kvalifikaciją, siekti profesinio mokymo, persikvalifikuoti, įgyti praktinio darbo patirties, taip pat teikti vienodas lengvatas; 3) naudoti vienodus darbo ir valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo kriterijus; 4) naudoti vienodus atleidimo iš darbo ir iš valstybės tarnybos kriterijus; 	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>5) už tokį patį ar vienodos vertės darbą mokėti vienodą darbo užmokestį;</p> <p>6) užtikrinti, kad siekiantys įsidarbinti asmenys, darbuotojai ar valstybės tarnautojai darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti.</p> <p>~~7) užtikrinti, kad siekiantis įsidarbinti asmuo, darbuotojas, valstybės tarnautojas nepatirtų seksualinio priekabiavimo;~~</p> <p>8) 7) imtis priemonių, kad darbuotojai, valstybės tarnautojai, pateikę skundą dėl diskriminacijos, dalyvaujantys byloje dėl diskriminacijos ar pranešę apie diskriminaciją, jų atstovai ar asmenys, liudijantys ir teikiantys paaiškinimus dėl diskriminacijos, nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų padarinių;</p> <p>9) 8) imtis tinkamų priemonių, kad neįgaliesiems būtų sudarytos sąlygos gauti darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, įskaitant tinkamą patalpų pritaikymą, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinama darbdavio pareigos“</p>		

6. Seimo paskirtų papildomų komitetų / komisijų pasiūlymai:-

7. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai:

7.1. Sprendimas: Pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui XIVP-1225(2) ES ir komiteto išvadoms, kurioms komitetas pritarė.

7.2. Pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
1	Žmogaus teisių komitetas 2022-04-20	1	1, 2			Atsižvelgiant į tai, kad apsauga nuo persekiojimo direktyvose, reguliuojančiose vieno požiūrio principų įgyvendinimą, struktūriškai ir turinio prasme reglamentuojama atskirai nuo diskriminacijos apibrėžimo siūlome atsisakyti Įstatymo 2 straipsnio 1 ir 10 dalių keitimo ir palikti šias dalis nepakeistas.	Pritarti	
2	Žmogaus teisių komitetas 2022-04-20	1				Argumentai: Įstatymo projektu siekiama suvienodinti pareigas, taikomas Lygių galimybių įstatyme įvardintiems subjektams, ir užtikrinti asmenims efektyvią apsaugą nuo diskriminacijos formų: priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, nurodymo diskriminuoti. Pažymėtina, kad seksualinio priekabiavimo sąvoka yra įtvirtinta tik Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme, o ne Lygių galimybių įstatyme. Remiantis Teisės aktų projektų rekomendacijomis, kad viename įstatyme apibrėžta sąvoka neturi būti apibrėžiama kituose įstatymuose, nebent specialiajame įstatyme pateikta sąvokos apibrėžtis yra būdinga tik tam tikrai santykių sričiai, siūlytume daryti nuorodą į įstatymą, kuriame sąvoka jau yra apibrėžta. Tokiu būdu, keičiantis sąvokos apibrėžimui viename įstatyme, nebūtų reikalinga keisti kito įstatymo. Pasiūlymas: 1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas Papildyti 2 straipsnį 7 ¹ dalimi: „7 ¹ . Seksualinis priekabiavimas - ši sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme.“	Pritarti	
3	Žmogaus teisių komitetas 2022-04-20	3	1, 2			Argumentai: Siekiant įtvirtinti asmenų apsaugą nuo persekiojimo dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją siūlytina Įstatymo II skyriuje nustatytų subjektų pareigą suformuluoti naujose atitinkamų straipsnių dalyse. Pasiūlymas:	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>3 straipsnis. 6 straipsnio pakeičimas</p> <p>1. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „3. Švietimo įstaigos, kiti švietimo teikėjai bei mokslo ir studijų institucijos privalo užtikrinti, kad šiose įstaigose ir institucijose nebūtų priekabiuojama, seksualiai priekabiuojama ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais, ~~taip pat užtikrinti kad asmenys, kurie pateikė skundą dėl diskriminacijos, dalyvauja byloje dėl diskriminacijos arba pranešė apie diskriminaciją nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių.~~“</p> <p>2. Papildyti 6 straipsnį 4 dalimi ir ją išdėstyti taip: „4. Švietimo įstaigos, kiti švietimo teikėjai bei mokslo ir studijų institucijos privalo imtis priemonių, kad mokiniai, studentai ar darbuotojai, pateikę skundą dėl diskriminacijos, dalyvaujantys byloje dėl diskriminacijos ar pranešę apie diskriminaciją, jų atstovas ar asmuo, liudijantys ar teikiantys paaiškinimus dėl diskriminacijos, nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų padarinių“.</p>		
4	Žmogaus teisių komitetas 2022-04-20	5				<p>5 straipsnis. 8 straipsnio pakeičimas</p> <p>Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „8 straipsnis. Lygių galimybių įgyvendinimas vartotojų teisių apsaugos srityje</p> <p>1. Įgyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo:</p> <p>1) visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, ir taikyti</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas;</p> <p>2) suteikdamas vartotojams informaciją apie gaminius, prekes ir paslaugas arba jas reklamuodamas, užtikrinti, kad šioje informacijoje nebūtų išreiškiamas pažeminimas, paniekinimas arba teisių apribojimas ar privilegijų teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu ir nebūtų formuojamos visuomenės nuostatos, kad dėl šių požymių asmuo yra pranašesnis ar menkesnis už kitą.</p> <p>2. Prekių pardavėjai, gamintojai ar paslaugų teikėjai privalo užtikrinti, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais nebūtų priekabiauama, seksualiai priekabiauama ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. ~~šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais, taip pat užtikrinti kad asmenys, kurie pateikė skundą dėl diskriminacijos, dalyvauja byloje dėl diskriminacijos arba pranešė apie diskriminaciją nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių.~~</p> <p>3. Prekių pardavėjai, gamintojai ar paslaugų teikėjai privalo užtikrinti, kad asmenys, kurie pateikė skundą dėl diskriminacijos, dalyvauja byloje dėl diskriminacijos arba pranešė apie diskriminaciją nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų padarinių.</p>		
5	Žmogaus teisių komitetas 2022-04-20	6				<p>6 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „9 straipsnis. Draudimas diskriminuoti organizacijose ir asociacijose 1. Draudžiama diskriminacija lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu priimant į darbuotojų ir darbdavių organizacijas ar kitas organizacijas (asociacijas), kurių nariai turi tam tikrą profesiją, dalyvaujant organizacijų (asociacijų) veikloje, įskaitant tokių organizacijų (asociacijų) teikiamą naudą.</p> <p>2. Organizacijos ir asociacijos privalo užtikrinti, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais nebūtų priekabiuojama, seksualiai priekabiuojama ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. ~~šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais, taip pat užtikrinti kad asmenys, kurie pateikė skundą dėl diskriminacijos, dalyvauja byloje dėl diskriminacijos arba pranešė apie diskriminaciją nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių.~~</p> <p>3. Organizacijos ir asociacijos privalo užtikrinti kad asmenys, kurie pateikė skundą dėl diskriminacijos, dalyvauja byloje dėl diskriminacijos arba pranešė apie diskriminaciją nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų padarinių.</p>		

8. Balsavimo rezultatai: *pritarta bendru sutarimu „už“.*

9. Komiteto paskirti pranešėjai: Tomas Vytautas Raskevičius.

10. Komiteto narių atskiroji nuomonė:-.

PRIDEDAMA. Komiteto siūlomas įstatymo projektas, jo lyginamasis variantas.

Komiteto pirmininkas

Tomas Vytautas Raskevičius

Žmogaus teisių komiteto biuro patarėja, Rūta Ragaliauskienė, tel. 2396821